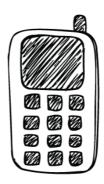
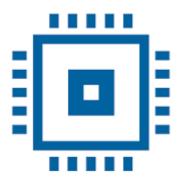

Universitatea Transilvania din Brașov

CURS 5: Sisteme de Comunicatii

-> <-

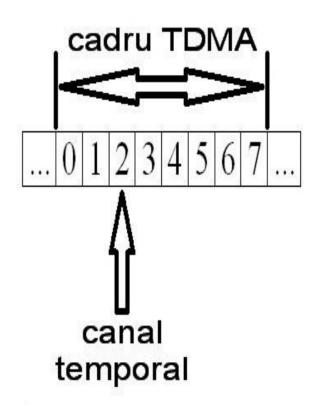
GSM (Continuare)

Cuprins

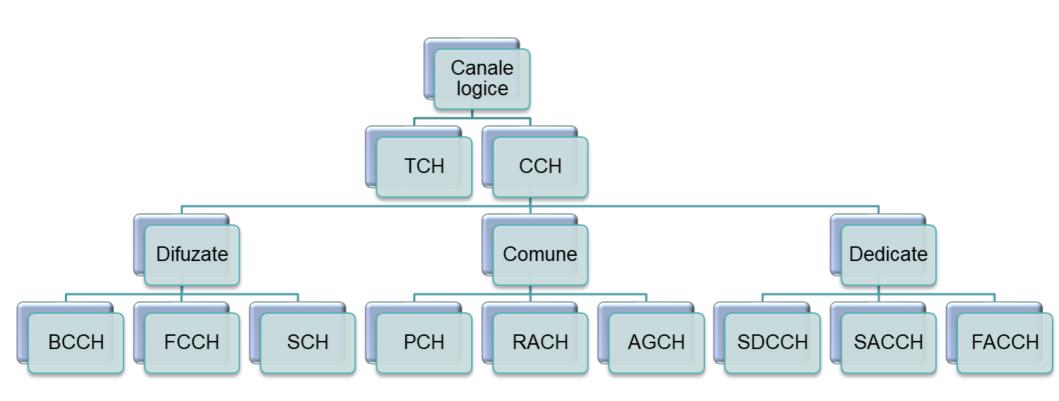
- 1. Recapitulare (pe scurt)
- 2. Canale logice
- 3. Organizarea canalelor logice
- Reteaua fixa GSM
- 5. Identificatori
- 6. Proceduri la subnivelul RR (Radio Resources)
- 7. Handover
- 8. Proceduri la subnivelul MM (Mobility Management)
- 9. Proceduri la subnivelul CM (Call Management)

1.Recapitulare (pe scurt)

- Canal fizic
- Salva
- Canal logic

2. Canale Logice

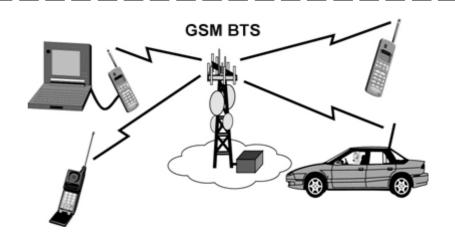
2. Clasificare Canale Logice

______

- 2.1 TCH
  - 2.1.1 TCH pt voce
  - 2.1.2 TCH pt date
- 2.2 CCH
  - 2.2.1 CCH difuzate
  - 2.2.2 CCH comune
  - 2.2.3 CCH dedicate

2.1 TCH

De la MS $\rightarrow$ BS

2.1.1 TCH pentru semnal vocal 2.1.2 TCH pentru date pentru diferite debite

TCH = traffic channel

MS = mobile station

BS = base station

2.1 CCH

2.1.1 CCH Difuzate (BTS -> Toate MS)

2.1.1.1 BCCH (Broadcast CCH)

 pe el se trimit regulat informatii specifice celulei: cod PLMN, frecventa celulei...

2.1.1.2 FCCH (Frequency Correction CH)

- este format de succesiunea de salve F

CCH – Control Chanel

BTS – Base Transmision Station

MS2-Molite3sta6H (Syncronisation CH)

PLMN – Public Land Mobile Network

2.1 CCH

2.1.2 CCH Comune

2.1.2.1 PCH (Paging CH)

- canal de transmitere a apelului

2.1.2.2 RACH (Random Access CH)

 folosit de catre MS pentru a cere alocarea unui canal dedicat

2.1.2.3 AGCH (Access Grant CH)

– pe el se transmite numarul canalului dedicat in urma cererii

2.1 CCH

2.1.3 CCH Dedicate

2.1.3.1 SDCCH (Stand-alone dedicated CCH)

– pe el se trimit semnalizari pentru stabilirea convorbirii

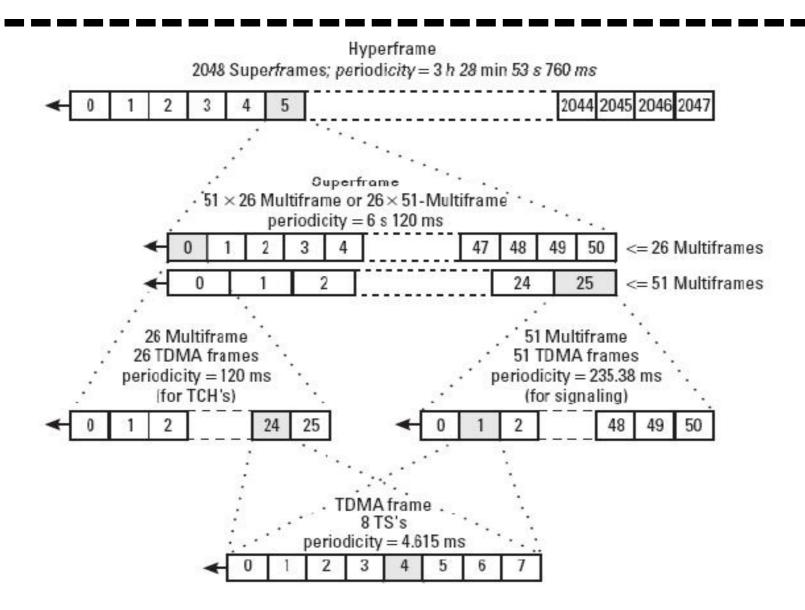
2.1.3.2 SACCH (Slow Associated CH)

 este asociat lui TCH sau SDCCH si transporta unele informatii: control putere de emisie, control avansare temporala

2.1.3.3 FACCH (Fast Associated CH)

 asociat unui TCH si folosit cand sunt necesare schimburi mai dese de semnalizari decat permite SACCH

3. Organizarea Canalelor

Pe lângă interfaţa radio există:

1. Reţeaua fixă GSM

- cuprinde legăturile de la diferitele BTS și BSC și de la BSC la MSC/GMSC

2. Interfaţa cu spaţiul non GSM

- interfaţa IWF
- interfaţa cu echipamente terminale non- GSM

Rata de transfer pe interfețele ABIS și A este de 2048kbps.

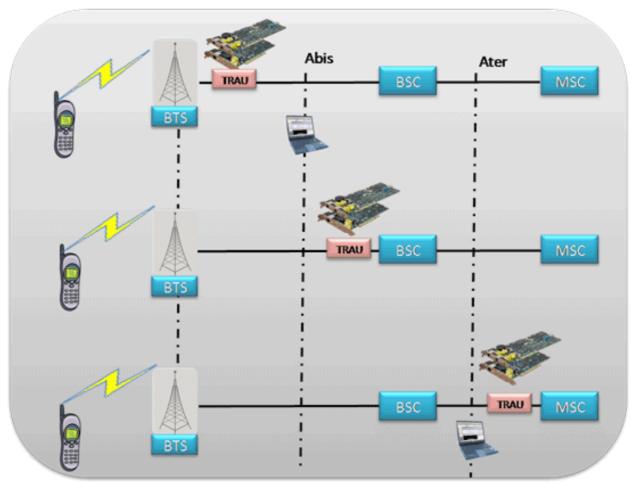
MSC comută circuite de 64kbps

In urma receptionarii salvelor de catre BTS rezulta un flux de 13Kbps corespunzator debitului vocal initial. Nu se consuma un canal de 64Kbps pentru 13Kbps si se introduce o interfata care sa formeze din flux de 13Kbps un flux de 16Kbps.

Se pot transmite 4 convorbiri pe un canal de 64Kbps.

Echipamentul care realizeaza schimbarea de debit (într-un sens sau celalalt) este TRAN (Transcoder / Rate Adaptor Unit).

TRAN

BTS - Base Transceiver Station

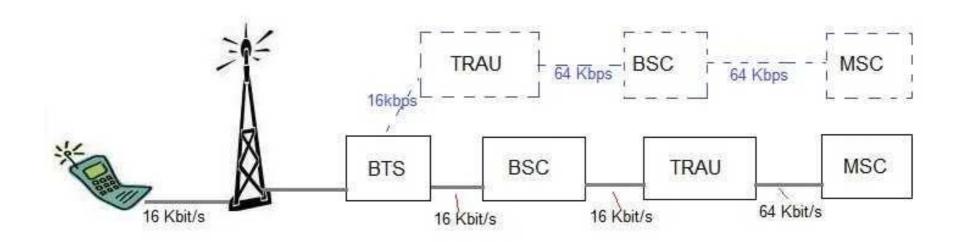
BSC - Base Station Controller

MSC - Mobile Switching Center

TRAU - Transcoder and Rate Adapter Unit

TRAN și rate de transfer

Orice legatura sufera conversie: $13\text{Kbps} \rightarrow 16\text{Kbps} \rightarrow 64\text{Kbps}$ si invers.

- ☐ Avantaj: folosirea eficineei a liniei fixe.
- ☐ Dezavantaj: introduce întârzieri în reea.

La debitul util de 13Kbps, TRAN adauga (3Kbps):

- Sincronizarea la nivelul segmentelor de vorbire de 20ms.
- Alinierea temporala:
- Etichetarea semnalului:
- Marcarea segmentelor eronate:
- Marcare mod DTX
- Alte informatii

Interfata cu spatiul non – GSM:

- interfata IWF: se face conversie codare hibridă 13kbps(16) în codare PCM la 64kbps; Implementată compensarea ecoului
- interfata cu echipamente terminale non GSM (calculator, fax,etc)

5. Identificatori

Exista patru categorii:

- 1. Identificatori de retea
- 2. Codul de identitate BTS
- 3. Identificarea abonatului
- 4. Identificarea echipamentului

5.1 Identificatori de retea

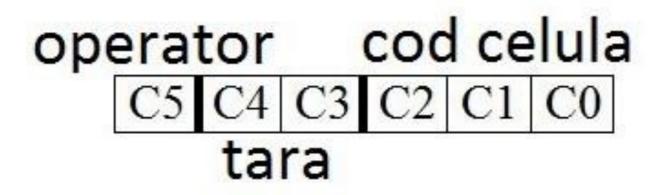
5.1.1 LAI (Location Area Identity) — format prin concatenarea a 3 coduri:

- → Codul tarii (3 cifre maxim)
- → Codul retelei PLMN (2 cifre maxim)
- → Codul ariei de localizare (16b maxim)

5.1.2 CGI (Cell Global Identity) – reprezinta identitatea celulei

5.2 Codul de identitate BTS

→Identificator pe 6b ce se transmite pe SCH

5.3.1 Identificatori ficsi (abonat)

→IMSI (International Mobile Identity) — este un cod unic in toata reteaua GSM (15 cifre)

```
        codul tarii
        nr identitate abonat

        C14 C13 C12 C11 C10 C9 C8 C7 C6 C5 C4 C3 C2 C1 C0

        codul retelei
```

- - Mobile Station International Subscriber Directory Number

5.3.2 Identificatori temporari (abonat)

MSRN (MS Roaming Number)

- folosit pentru rutarea apelului de la GMSC la comutatorul MSC in care se gaseste abonatul

TMSI (Temp Mobile Subscriber Identity)

- tine locul IMSI pe interfata radio

5.4 Identificarea echipamentului

- IMEI (International Mobstation Equipment Identity)
  - este format din 15 cifre:
    - → Cod tip de echipament (6 cifre)
    - → Cod producator (2 cifre)
    - → Serie aparat (6 cifre)

cod tip echipament serie C14 C13 C12 C11 C10 C9 C8 C7 C6 C5 C4 C3 C2 C1 C0 cod producator

6 Proceduri la subnivelul RR(radio resources)

_____

- 1.Accesul în rețea
- 2. leşirea din reţea
- 3. Procedura de apelare a MS
- 4. Procedura de handover

6.1 Accesul în retea -----

Are loc atunci când:

- → Abonatul dorește să inițieze o convorbire
- → Abonatul este apelat şi răspunde
- → MS trebuie să efectueze actualizarea localizării

Procedura de acces se realizează în 3 paşi:

- 1) MS transmite mesaj de cerere canal pe RACCH
- 2) BTS trimite cerere la BSC. BSC alege canal de trafic liber şi transmite mesaj de activare a sa la BTS. La confimarea activării , BSC alocă canal de control SDCCH si transmite mesaj de alocare la BTS.BTS trimite mesaj RR la MS pe AGCH (Acess Grant Channel)
- 3) MS trimite mesaj iniţial LAPD pe SDCCH la BTS

6.1 Accesul în retea -----

BTS BSC MSC MS **CHANNEL REQUEST CHANNEL REQUIRED** CHANNEL ACTIVATION **Immediate** Assignment **CHANNEL ACTIVATION** ACK. **IMMEDIATE ASSIGNMENT** IMMEDIATE ASSIGNMENT COMMAND **CM SERVICE REQUEST** SDCCH or TCH OR LOCATION UPDAT. REQU.

6.2 leșirea din retea -----

Presupune eliberarea canalelor radio și trecerea MS în stare inactivă:

- la terminarea convorbirii
- la încheierea unei proceduri de actualizare a localizării
- din cauza unor condiții de eroare

Paşi:

MSC =>mesaj de închidere a comunicării=> BSC

BSC =>mesaj 08.58 de eliberare canal=> MS

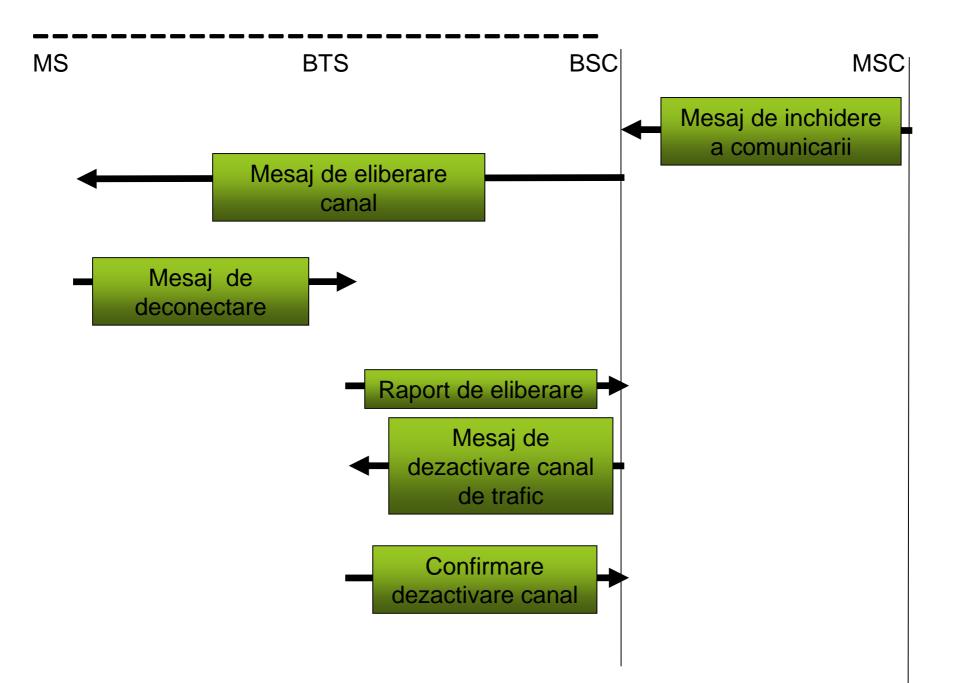
MS =>mesaj de deconectare=> BTS eliberează canalul de semnalizări

BTS =>raport de eliberare prin mesaj 08.58=> BSC

BSC =>mesaj de dezactivare a canalului de trafic=> BTS

BTS => dezactivare canal şi confirma la BSC dezactivarea

6.2 leșirea din retea -----

6.3 Procedura de apelare a MS (paging)

_____

Paşi:

- 1)MSC interoghează VLR
- primeşte indicatorul LA în care se găseşte abonatul chemat
- 1)MSC => mesaj paging (identitate abonat, lista de celule unde se va transmite paging)=> BSC ce controlează celulele din LA respectivă.
- 2)Pentru fiecare celulă din listă BSC trimite la BTS-ul respectiv mesaj 08.58 de comanda paging
- 3)BTS => mesaj de PCH (Paging Channel) ce conţine indicatorul MS

6.3 Procedura de apelare a MS (paging)

LA1 BSC1 BTS11 MSC/ **PSTN GMSC** BSC₂ BTS21 BTS22 HLR LA2 BSC

6.4 Procedura de handover

Conduce la schimbarea TCH (Traffic Channel) utilizat de un MS în timpul unei convorbiri.

- Decizie luată de BTS
- MS cunoaște frecvențele de referință ale tuturor stațiilor din celulele învecinate de la BTS (BCCH).
- MS face măsurători ale nivelului de semnal recepționat de la BTS-uri; le transmite pe FCCH la BTS-ul la care este conectat
- BTS le transmite la BSC
- BSC menţine pentru fiecare MS activ o listă ordonată cu cei mai buni vecini; cand calitatea transmisiei pe canalul curent scade sub un anumit prag, BSC ia decizia de transfer a legăturii

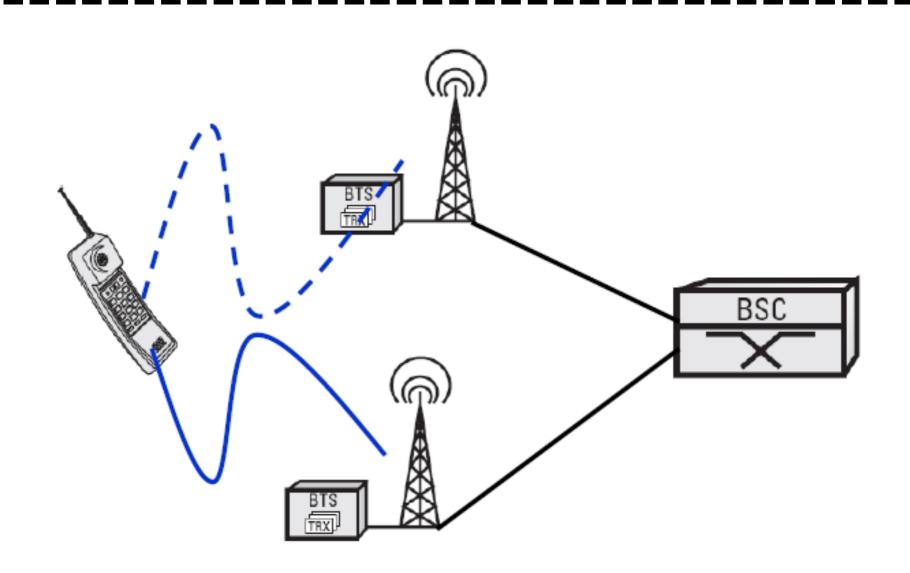
7. Proceduri de handover

1.Handover intra BSC2.Handover intra MSC3.Handover inter MSC

7.1 Handover intra BSC

- BSC → mesaj 08.58 de handover → MS. Mesajul conţine identificatorul noii celule plus referinţa.
- MS trimite la noul BTS mesaj de acces handover şi primeşte mesaj de avans temporar.
- Noul BTS transmite mesaj de alocare PCH / SACCH şi transmisia continuă. Pe SACCH (Slow Acess Control Channel), noul BTS transmite apoi alte informaţii referitoare la identitatea celulei plus frecvenţele noilor celule vecine.
- După intrarea în modul normal de transmisie MS trimite la BSC mesaj de încheiere handover.
- BSC dezactivează vechea cale radio.
- Dacă noua celulă este în altă LA, MS va cere după încheierea convorbirii actualizare localizării.

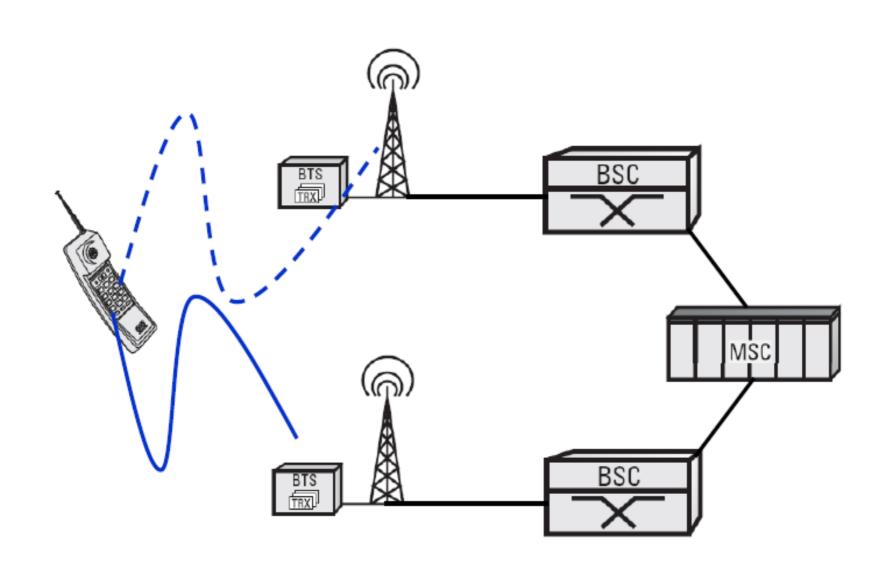
7.1 Handover intra BSC

7.2 Handover intra MSC

- După decizia de handover, vechiul BSC transmite o cerere de handover la MSC.
- MSC trimite cerere de stabilire a căii la noul BSC, care alocă şi activează un canal în celula ţintă.
- La confirmarea stabilirii căii, MSC transmite la vechiul BSC un mesaj de comandă handover care este transferat la MS.
- MS se conectează la noul BTS şi continuă convorbirea.
- Confirmarea de handover trimisă de MS trece prin noul BSC, până la MSC. Aceasta comandă vechiul BSC să dezactivize vechiul canal radio

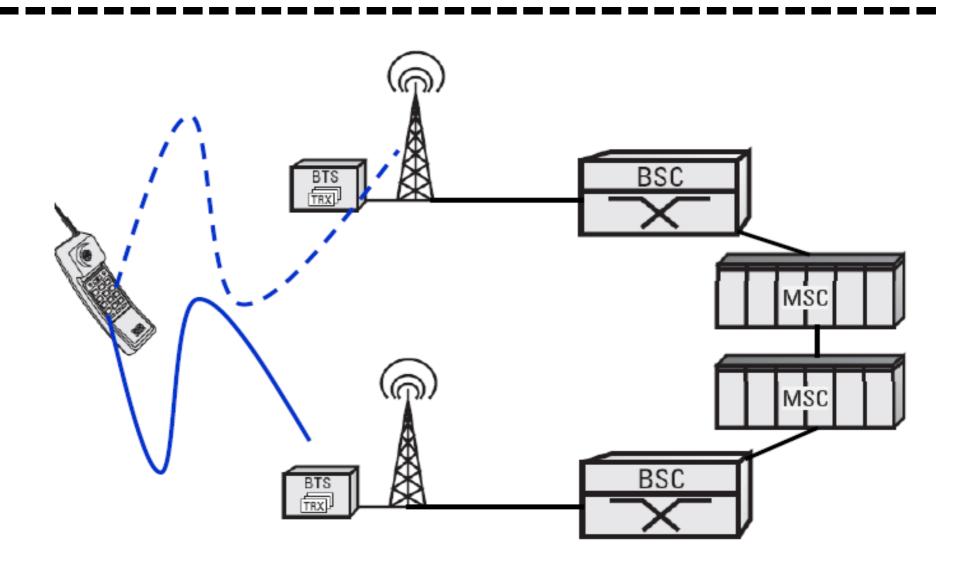
7.2 Handover intra MSC

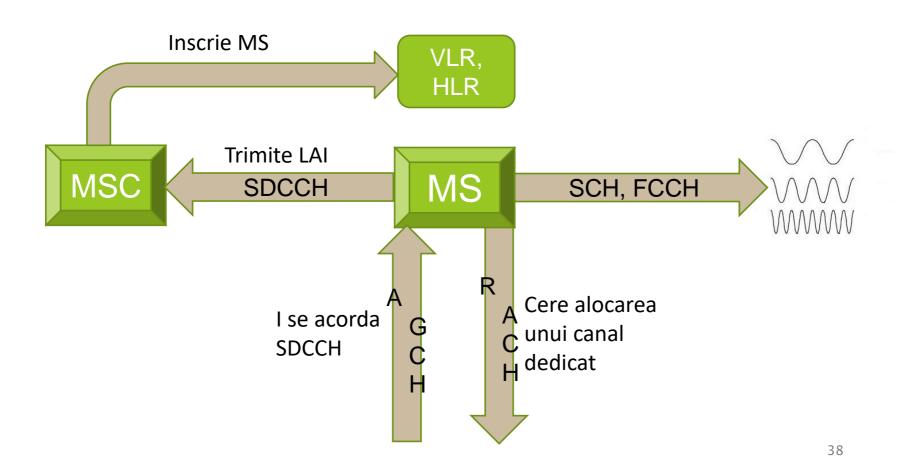
7.3 Handover inter MSC

- Vechiul MSC = ancoră, noul MSC = ţintă.
- Toate mesajele de semnalizare se schimbă între MSC ancoră şi MSC ţintă.
- Pe parcursul convorbirii, semnalizările sunt de la MS → noul BSS → MSC ancoră → MSC ţintă (intr-un sens şi celălalt).
- După decizia de handover, vechiul BSC trimite o cerere de handover la MSC ancoră
   → cerere MAP / E → MSC ţintă.
- La primirea cererii, MSC ţintă stabileşte o conexiune SCCP cu noul BSC şi îi trimite mesaj de efectuare handover.
- Acesta alocă un canal radio în celula ţintă apoi generează un mesaj RR de comandă handover la MS care are traseul MSC ţintă → MSC ancoră → vechiul BSC → vechiul BTS → MS.
- MS realizează transferul pe noua frecvenţă şi noul TCH, raportează efectuarea transferului la noul BTS → BSC → BSC ţintă → mesaj de sfârşit → MSC acoră → comandă dezactivarea vechiului canal radio.
- Dacă noul BSC nu poate aloca un canal în celula ţintă => mesaj de eşuare a transferului către MSC ancoră. Vechiul BSC reiniţiază o procedură de handover.

7.3 Handover inter MSC

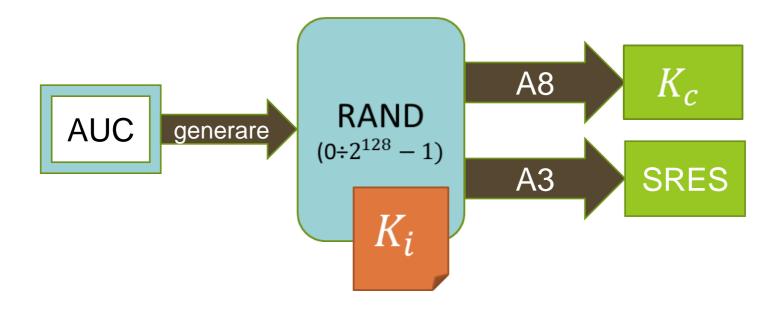

1. Atasarea MS la PLMN

- 2. Detasarea MS se face cu comanda DETACH
- **3. Actualizarea localizarii**. Exista 3 cazuri de schimbare a localizarii:
  - a) Noua celula apartine aceleiasi LA
  - b) Noua celula e in alta LA, dar in aceeasi zona de serviciu MSC/VLR
  - c) Noua celula apartine de LA din alt MSC

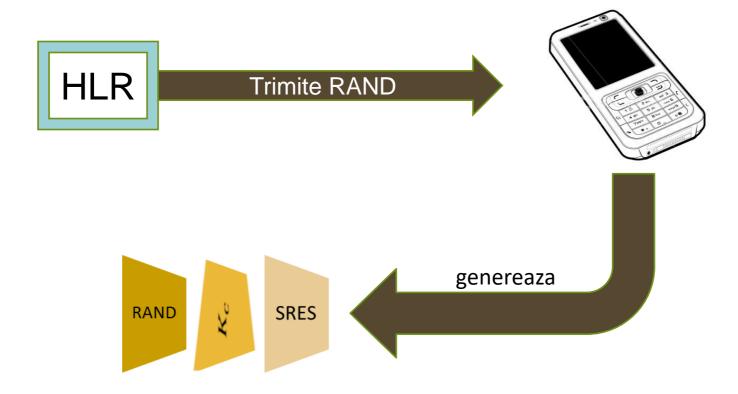
4. Autentificarea

Ki – cheia de autentificare

Kc – cheia de cifrare

4. Autentificarea

9 Proceduri la nivelul CM (Call Management)

- 1. Servirea unui apel inițiat de către MS
- 2. Servirea unui apel către MS

9 Proceduri la nivelul CM (Call Management)

